

Rapport till Polismyndighetens visseblåsarfunktion angående vissa missförhållanden

Bilaga 2

(A):s ansökan till underrättelsechef

Stefan Holgersson

Innehåll

Inledning.....	3
Erfarenheter	3
Kunskaper	13
Går att ifrågasätta att (A) gick vidare till intervjuer och tester	14
Förmågor	15
Övrigt	15

Inledning

Bilagan är uppdelad i olika avsnitt som utgår från kravprofilen för anställning som underrättelsechef på Noa och delas därmed upp i avsnittet a) "erfarenheter" och "kunskaper" (som ska framgå av cv), b) "förmågor" (som ska bedömas i intervju och tester) och c) ett "övrigt krav". En triangulering¹ har eftersträvat vid datainsamling, men Polismyndigheten och ett flertal befattningshavare, vilket bland annat inkluderar (A), har inte varit tillmötesgående vad gäller att svara på frågor, och data som efterfrågats vid framtagandet av denna rapport har inte levererats (se [bilaga 4](#)). Analysen utgår från de data som fanns möjlighet att få tillgång till.

Erfarenheter

Det första ska-kravet enligt kravprofilen:

"Minst ett par års erfarenhet av att driva och leda i en komplex organisation genom och tillsammans med andra chefer."

(A) uttryckte i sitt cv att hon hade lett verksamheten genom "underställda chefer på direkt och indirekt nivå"² och det går därför att definiera att hon nådde upp till det första angivna ska-kravet. Av (A):s beskrivning kan man få uppfattningen att hon hade flera underställda chefer på indirekt nivå, men det var en. Förutom en chef på indirekt nivå hade (A) en gruppchef underställd sig³. (B) torde ha haft en god inblick i detta eftersom han var länspolisvärd i Östergötland i drygt åtta år.

Det andra ska-kravet enligt kravprofilen:

"Ett par års erfarenhet av att, med goda resultat, ha arbetat mål- och resultatriktat för såväl hela verksamhetsuppdraget som det egna ansvarsområdet."

Under rubriken cv i (A):s ansökningshandlingar går det inte att läsa sig till att hon nådde upp till detta krav. I utlysningen av anställningen angavs att det skulle framgå av cv att sökande nådde upp till den uppställda kravprofilen. I ansökningshandlingarna bifogade hon utöver sitt cv ett fristående dokument som hade formen av ett personligt brev (benämns personligt brev i texten nedan). I detta hävdade hon att under sin tid på "eko- och bedrägeriroteln så införde jag en ny arbetsmetod" där de "positiva effekterna visade sig tämligen omgående".

Det framgår inte av handlingarna att hon skulle haft ett eget ansvarsområde på ekoroteln, som uttrycks i kravprofilen. Hon hade inte någon chefsroll på denna enhet. Det finns dessutom inga handlingar arkiverade som styrker att (A):s arbete ledde till goda resultat när hon arbetade med ekobrott⁴. Tvärtom finns det förhållanden som pekar i motsatt riktning⁵.

Det framgår av olika handlingar att istället för att rikta in sig på att agera i rollen som ekonom på ekoroteln började (A), trots ett internt motstånd, att hålla enkla former av förhör efter att hon genomgått en fem dagars lokalt hållen förhørsledarutbildning⁶. Hon hade också enligt sitt cv under sin tid på ekoroteln ett uppdrag på deltid som projektledare (mot organiserad brottslighet), men detta

¹ Se exempelvis Denzin & Lincoln, 2017.

² Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 198, cv (A).

³ Framgår av organisationsskiss, bilaga 2 c, A513.990/2021.

⁴ A606.591/2023.

⁵ Bland annat att hon började arbeta med andra arbetsuppgifter än sitt huvuduppdrag att vara sakkunnig på ekoroteln (framgår av cv och förhör) och innehållet i kritiken från JO mot arbetet mot bedrägeribrott i Östergötland (se bilaga 1). (länkar till bilagor finns efter länk till rapport www.polisforskning.se/publikationer).

⁶ Framgår bland annat av förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 339, förhör med (A).

projekt misslyckades med att nå den uppställda målsättningen⁷ och uppfyller därför heller inte kravprofilens "goda resultat". Dessutom skiljer sig (A):s beskrivning av hennes roll i projektet från de beskrivningar som andra personer lämnat om hennes roll i projektet⁸.

(A) påstod i sitt personliga brev att: "Under flera år har jag /.../ deltagit i den operativa ledningsgruppen där mitt huvuduppdrag bestått av att utveckla ledningen och styrningen enligt polisens underrättelsemodell." Hon påstod också att: "En av de viktigaste delarna i detta var att integrera kriminalunderrättelsetjänstens verksamhet tydligare med den operativa ledningsgruppens styrning. Resultatet blev bl.a. en effektivare verksamhet med målinriktade insatser."⁹ Det finns inte några handlingar som styrker (A):s påståenden¹⁰.

I (A):s cv framhålls att hon i rollen som ekonomidirektör ingått i den operativa ledningsgruppen. Av mötesprotokoll går det att dra slutsatsen att det ingick 14 personer i den lokala operativa ledningsgruppen och att (A) var en av dessa personer. Den operativa ledningsgruppen tog upp alla möjliga frågor, till exempel att:

- *NN¹¹ informerade om att avtalen för uppställningsplatser för fordon där Polisen har beslutat om lång flytt behöver ses över."*¹²
- *"Vakthavande befäl attesterar endast den övertid som vakthavande befäl har beordrat."*¹³
- *"Polisområde Motala har haft bekymmer med att inte få foton digitalt från Transportstyrelsen."*¹⁴
- *"Under året ska 200 krogkontroller genomföras enligt ordningslagen. Som hjälp till yttre personal har ett tillsynsdokument tagits fram."*¹⁵

Det fanns också en regional operativ ledningsgrupp (ROLG). Jämfört med den lokala operativa ledningsgruppen hanterade ROLG i högre grad polisoperativa frågor. I denna grupp ingick det bland annat representanter för kriminalunderrättelsetjänsten och SÄPO. Av mötesprotokoll framgår att (A) inte ingick i ROLG, vilket var naturligt eftersom hon var ekonomidirektör och hanterade helt andra frågor. Två personer som ingick i ROLG ingick även i den lokala operativa ledningsgruppen. Det var chefen för underrättelseenheten och biträdande chefen för den operativa avdelningen. Det var framförallt dessa två personer som var aktiva i den operativa ledningsgruppen när polisoperativa frågor kopplade till kriminalunderrättelsetjänstens arbete diskuterades.

Personer som ingått i den operativa ledningsgruppen¹⁶ samt personal inom kriminalunderrättelsetjänsten¹⁷ har ifrågasatt (A):s påstående i hennes personliga brev om vilken roll hon hade i den operativa ledningsgruppen. Innehållet i mötesprotokoll från den operativa ledningsgruppen stödjer deras uppfattning¹⁸. Innehållet pekar på att hon hade en annan roll än hon uppgivit i sitt personliga

⁷ se avsnittet "Anställning vid ekoroteln..." i bilaga 1. (länkar till bilagor finns efter länk till rapport www.polisforskning.se/publikationer).

⁸ se avsnittet "Anställning vid ekoroteln..." i bilaga 1. (länkar till bilagor finns efter länk till rapport www.polisforskning.se/publikationer).

⁹ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 197, personligt brev (A).

¹⁰ A606.591/2023.

¹¹ Chefen för trafikenheten.

¹² Polismyndigheten i Östergötland, mötesprotokoll, operativa ledningsgruppen den 7 januari 2013, s. 4.

¹³ Polismyndighetens i Östergötland, mötesprotokoll, operativa ledningsgruppen den 18 januari 2013, s. 3.

¹⁴ Polismyndighetens i Östergötland, mötesprotokoll, operativa ledningsgruppen den 18 februari 2013, s. 2.

¹⁵ Polismyndighetens i Östergötland, mötesprotokoll, operativa ledningsgruppen den 22 mars 2013, s. 3.

¹⁶ Kontakt med fyra personer som ingick i den operativa ledningsgruppen i Polismyndigheten Östergötland.

¹⁷ Kontakt med tre personer som arbetat inom kriminalunderrättelsetjänsten vid denna tidpunkt.

¹⁸ A606.591/2023.

brev. Hon var ekonomidirektör och ansvarade i den operativa ledningsgruppen för att redovisa bland annat verksamhetsuppföljning (såsom antalet genomförda utandningsprov) och vissa andra frågor kopplade hennes roll som chef för ekonomi och intern service. Hon var inte involverad i diskussioner som rörde kriminalunderrättelsetjänstens verksamhet. Hennes påstående att: *"mitt huvuduppdrag består av att utveckla ledningen och styrningen enligt polisens underrättelsemodell"* motsägs också av uppgifter i ett informationsblad på Polismyndigheten i Östergötland hösten 2009 där arbetsuppgifterna för en person som arbetade inom kriminalunderrättelsetjänsten presenterades. Av infobladet framgick att det i dennas roll ingick att utveckla polisens underrättelsemodell PUM och hur denna tillämpades inom Polismyndigheten i Östergötland¹⁹. Handlingar som styrker (A):s påstående om att hon haft detta uppdrag rörande underrättelsemodellen har efterfrågats upprepade gånger, där också frågor riktats till (A), utan att något som styrker detta har levererats²⁰.

Det finns vidare inget i (A):s personalakt eller några andra handlingar som indikerar att hon haft ett uppdrag att utveckla ledning och styrning i den operativa ledningsgruppen, att hon genomgått någon utbildning i polisens underrättelsemodell eller att hon under tiden innan hon fick anställningen som underrättelsechef på den nationella operativa avdelningen haft inblick i kriminalunderrättelsetjänstens verksamhet²¹. Tvärtom har källor framfört att kriminalunderrättelseverksamheten var hemlig och att (A) inte hade en sådan roll i myndigheten att hon involverades i denna verksamhet²². (A) nämner dessutom inte under de två förhör som hålls med henne under förundersökningen något om att hennes huvuduppdrag i den operativa ledningsgruppen skulle ha varit att utveckla ledning och styrning enligt polisens underrättelsemodell. Det enda hon nämner om sin roll som ekonomidirektör har kopplingar till vad som normalt ingår i en sådan roll. Det är heller inget som hon berör i sitt cv under exempelvis övriga meriter, utan är bara något som förekommer som ett påstående i hennes personliga brev.

I sitt cv förmedlar (A) också information om att hon, mellan januari 2006 och september 2008, utöver sakkunnig på ekonomiroten även var: *"Sekreterare under landshövdingens ledning i SAMEB (regionalt samverkansorgan för statliga myndigheter mot ekonomisk brottslighet)."*²³ På det sätt som cv:t är uppställt är det lätt att få uppfattningen att det var ett återkommande uppdrag under denna period. Under förhör med (A) i förundersökningen framgår dock en annan bild. Hon framförde: *"Det fanns någonting som hette SAMEB och det var **något möte jag skulle följa med [på] och var[a] sekreterare.**"*²⁴ Det var (B) som hade tagit med henne till detta möte för att vara sekreterare.

(A) rekryterades som ekonomidirektör i Polismyndigheten Östergötland, utan att hon hade erfarenhet av några liknande arbetsuppgifter sedan tidigare. En källa med inblick i ekonomifrågor i Östergötland har framfört att det därför av naturliga skäl fanns tydliga brister i hennes förmåga att sköta dessa arbetsuppgifter²⁵. (A) hade dessutom inga erfarenheter av att vara chef innan hon blev ekonomidirektör. I cv:t under rubriken *"Dokumenterade ledaregenskaper"* hänvisar (A) till resultaten i *"Nöjd medarbetarindex"* (NMI) från år 2009 och 2013 som ett bevis för hennes goda ledaregenskaper, där hon påstod att hon: *"Erhöll ett av de högsta resultaten av samtliga enheter vid Polismyndigheten i Östergötlands län."*²⁶

¹⁹ Veckoblad nr 35 Polismyndigheten i Östergötland, vecka 39 2009-09-25.

²⁰ se t.ex. svar från Polismyndigheten i e-post 3 augusti, 2023; se också A606.591/2023.

²¹ Se t.ex. (A):s personalakt och A606.591/2023.

²² Kontakt med tre personer som arbetat inom kriminalunderrättelsetjänsten vid denna tidpunkt.

²³ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 198, cv (A).

²⁴ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 340, förhör med (A). SAMEB var skrivet med gemener i förhör.

²⁵ Telefonsamtal, juni 2023.

²⁶ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 199, cv (A).

Bilaga 2. (A):s ansökan till underrättelsechef

Statistiska centralbyrån genomförde nationella undersökningar av NMI. De undersökningar som (A) refererade till i sitt cv publicerades år 2010 och 2013. Datasamlingen till den första undersökningen gjordes samma år som (A) hade tillträtt som ekonomidirektör, där hon fram till och med att undersökningen gjordes till stora delar hade ägnat sig åt annat än att vara chef. För att sammanfatta (A):s start som ekonomidirektör utförde hon följande inom ramen för sin ordinarie arbetstid under år 2009:

1. ekonomidirektör för region Öst
2. projektledare deltid GOB (januari–april)
3. läste tre kurser om totalt 34,5 hp (studier vid två olika universitet).

Den mätning som genomfördes i januari år 2013 kan ses som resultatet av hennes chefskap efter några år i rollen som ekonomidirektör. NMI-värdet för hennes enhet år 2013 var 59. De tre organisationsenheter i Polismyndigheten i Östergötland som hade högst värden år 2013 hade värdet 68, 67 och 66.

Enheten som (A) var chef över ingick i Förvaltningsavdelningen som var den avdelning som hade högst NMI-värden i Polismyndigheten i Östergötland. Att civilanställda generellt sett angav högre värden än poliser låg i linje med mätningar inom andra Polismyndigheter. NMI på den enhet (A) var chef över låg under medelvärdet på Förvaltningsavdelningen. Medan bland annat enheten Extern service på denna avdelning mellan år 2010 och 2013 hade ökat sitt NMI-värde från 57 till 66 hade NMI-värdet sjunkit från 65 till 59 på den enhet där (A) var chef. Undersökningen visade att 12 av 13 betygsindex hade sjunkit (ett låg på samma nivå) mellan år 2010 och 2013 för den enhet där (A) var chef. Om man undersöker enskilda frågor (där anställda angav värdet 1–10) framgår att de anställda på (A):s enhet satt sämre värden jämfört med år 2010 för nästan alla frågor. Några exempel redovisas i nedanstående diagram.

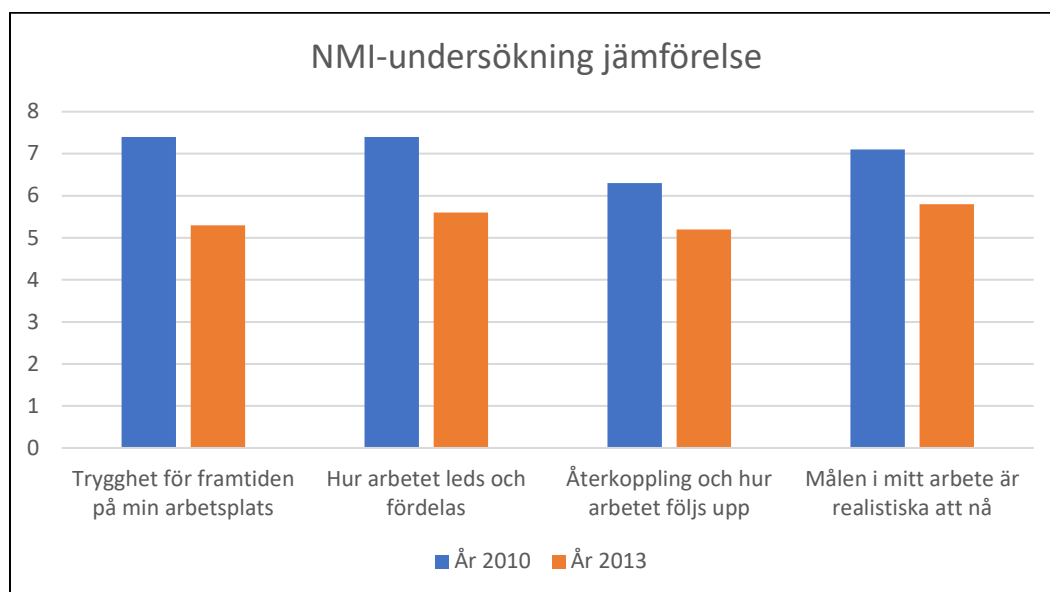

Diagram 1: Exempel på svar på frågor som sammanställts utifrån NMI-undersökningen år 2010 och 2013²⁷ på den enhet där (A) var chef.

²⁷ Statistiska centralbyrån, 2010 och 2013. Erhållna via E-post Polismyndigheten juni 2023 (A365.838/2023).

Det framgår att Polismyndigheten i Östergötland hade lägst värden i hela polisväsendet²⁸ och att Polismyndigheten i Östergötland låg lägst i en jämförelse som Statistiska centralbyrån gjorde med andra myndigheter/kommuner.

Tabell 1: Jämförelse av Östergötlands polismyndighets NMI mot Polisens samt andra organisationers NMI²⁹.

Myndighet/ kommun	NMI	Ca antal anställda	Svarsfrekvens
A	74	60	91%
B	64	60	95%
C	64	600	86%
D	63	4 000	73%
E	62	800	77%
F	61	300	88%
G	59	250	77%
H	58	1 330	86%
I	58	150	91%
J	57	1 600	83%
Polisen 2013	52	27 000	81%
Östergötlands polismyndighet	45	992	80%
Medel	61		84%

Sammanfattningsvis gav den bild (A) förmedlade i sitt cv med hänvisning till NMI ett positivt intryck av hennes ledarskapsförmågor, medan resultatet av hennes chefskap pekade i motsatt riktning. Det fanns ur andra aspekter lite som talade för att hon nådde upp till det andra ska-kravet.

Det tredje ska-kravet enligt kravprofilen:

”Erfarenhet av att framgångsrikt leda större förändrings- och utvecklingsarbete.”

Under rubriken cv i (A):s ansökningshandlingar går det **inte** att läsa sig till att hon nådde upp till detta krav. I hennes personliga brev uttrycktes inte explicit att hon lett större förändrings- och utvecklingsarbete. Om de utvecklingsaktiviteter hon tog upp i sitt personliga brev går att definiera som *”större förändrings- och utvecklingsarbete”* är oklart. Vidare är det svårt att dra slutsatsen att de förändrings- och utvecklingsarbeten som hon påstått sig varit involverad i har varit framgångsrika (se ovan).

Det fjärde ska-kravet enligt kravprofilen:

”Ingått i ledningsgrupp på strategisk nivå.”

Det är skillnad på att ingå i en ledningsgrupp och att vid vissa tillfällen delta i ledningsgruppens möten. (A) anger i sitt cv att hon *”ingår i myndighetens strategiska ledningsgrupp”*. I sitt personliga brev skriver hon *”deltagandet i den strategiska ledningsgruppen”*.

²⁸ Polismyndigheten i Norrbotten hade samma NMI (45) som Östergötland, men hade högre värden i frågeområdenas betygsindex.

²⁹ Statistiska centralbyrån, 2013. Erhållna via E-post Polismyndigheten juni 2023 (A365.838/2023).

Alla mötesprotokoll från den strategiska ledningsgruppen före år 2015 begärdes ut³⁰. Det fanns inga mötesprotokoll arkiverade före år 2013. Från juli 2013 till juli 2014 var (A) föräldraledig. I det operativa ledningsrådet och i ROLG är det tydligt vilka som ingår i dessa ledningsgrupper genom att det anges vilka som var kallade respektive frånvarande. Så är inte fallet när det gäller mötesprotokollen från den strategiska ledningsgruppen, och det går därmed inte att dra någon slutsats om vilka som ingick i den strategiska ledningsgruppen under denna period. Det finns heller inget annat dokument arkiverat där det framgår vilka som ingick i den strategiska ledningsgruppen. Från tiden före (A):s föräldraledighet finns det inte några mötesprotokoll arkiverade som styrker att hon varit med i den strategiska ledningsgruppen, däremot finns det mötesprotokoll som styrker att hon blev kallad och även deltog i möten i den operativa ledningsgruppen. En tillförordnad ekonomidirektör var med vid knappt tjugo procent av de strategiska ledningsmötena under (A):s föräldraledighet. Efter sin föräldraledighet (efter det att beslutet fattats att hon skulle tillförordnas som ekonomichef vid tillskapandet av den nya Polismyndigheten i januari 2015) deltog hon vid möten i den strategiska ledningsgruppen vid ett tiotal tillfällen. Det går att dra slutsatsen att (A) uppfyllde kravet att ha ingått i en ledningsgrupp när hon lämnade in sin ansökan, utifrån mötesprotokoll och muntliga utsagor³¹. De punkter hon var involverad i under de strategiska ledningsmötena rörde ekonomi- och servicefrågor såsom:

- *“(A) konstaterar att vid eventuell omförhandling av hyresavtal ska vi sträva efter en så kort ny hyresperiod som möjligt.”³²*
- *“När det gäller inköp som måste göras för att verksamheten ska fungera, t.ex. avseende frankeringsmaskiner, är det viktigt att beakta att vi från den 1 januari 2015 kommer att ha förändrade posthanteringsrutiner. NN³³ talar med (A).”³⁴*
- *“(A) informerar om att Länsstyrelsen vid kontroll har konstaterat att de flesta hundburarna i polisbilarna inte uppfyller Jordbruksverkets föreskrifter avseende måtten. Detta har efter föreläggande av Länsstyrelsen lett till att Polisen har överklagat till Kammarrätten. Om Kammarrätten beslutar till Länsstyrelsens favör innebär det att de flesta hundburar inte är godkända enligt djurskyddslagen.”³⁵*
- *“(A) informerar om det aktuella läget inom ekonomienheten och fokuserar för egen del på att sätta sig in i uppdraget som t.f. regional ekonomichef.”³⁶*

Under rubriken erfarenheter finns också fyra bör-krav. Det första:

“Gedigen erfarenhet av brottsutredning, underrättelsetjänst eller annan polisoperativ verksamhet.”

Vid en jämförelse mellan de uppgifter (A) skickade in till polisen då hon sökte tjänsten som ekonomidirektör i februari 2009 och de i ansökan till underrättelsechef i december 2014 så saknades allt om hennes påstådda kunskap om underrättelsearbete i ansökan till tjänsten som ekonomidirektör

³⁰ Se Holgersson, 2021.

³¹ Kontakt med två personer som suttit i den strategiska ledningsgruppen (maj och juni 2023).

³² Polismyndigheten i Östergötland, strategisk ledningsgrupp, mötesprotokoll 2 september 2014, s. 3.

³³ Personalchef vid Polismyndigheten Östergötland.

³⁴ Polismyndigheten i Östergötland, strategisk ledningsgrupp, 16 september 2014 s. 1. (A) var inte närvarande vid detta möte utan personalchef skulle därför informera (A) om detta.

³⁵ Polismyndigheten i Östergötland, strategisk ledningsgrupp, 28 oktober 2014, s. 2.

³⁶ Polismyndigheten i Östergötland, strategisk ledningsgrupp, 30 december 2014, s. 1.

2009³⁷. Detta trots att hon i sin ansökan till underrättelsechef påstod sig, under sin tid på ekoroteln (dvs. mellan februari 2006 och september 2008), ha infört en ny arbetsmetod med hjälp av underrättelseinformation. Detsamma gäller för hennes roll som projektledare där det i ansökan till tjänsten som ekonomidirektör inte fanns något som antydde att hon var involverad i underrättelsearbetet. I ansökan till tjänsten som underrättelsechef beskrevs i princip alla hennes tidigare placeringar vid Polisen kopplade till underrättelseverksamhet. I ansökan som ekonomidirektör nämndes överhuvudtaget inte ordet underrättelseverksamhet.

(A) uppger i sitt personliga brev i ansökan till underrättelsechef att: *"Under flera år arbetade jag som projektledare för ett samverkansprojekt mellan brottsbekämpande myndigheter och länets 13 kommuner."* Av hennes cv framgår att påståendet i det personliga brevet är felaktigt. Det handlade inte om *"flera år"* utan om 13 månader, och det var ett deltidsuppdrag inom ramen för hennes anställning på ekoroteln³⁸. Som försvar mot kritiken att (A) inte nådde upp till kraven för anställningen som Noa-chef framförde polismästare (E) i media att: *"Dessutom hade (A), enligt sitt CV, projektledarjobbet mot organiserad brottslighet på deltid i ett och ett halvt år, vid sidan av ordinarie tjänst."*³⁹ (E):s påstående var inte korrekt, vilket har påtalats vara något som är genomgående för hans yttranden (se även [bilaga 3](#)).

Förutom att (A) i sina ansökningshandlingar kommer med felaktig information om hur länge hon hade projektledaruppdraget framgår dessutom att (A):s beskrivning av den roll hon hade och hur hon var involverad i projektet skiljer sig från de beskrivningar som andra personer lämnat⁴⁰, vilket är återkommande när det gäller hennes erfarenheter av underrättelsetjänst. (A) hade ingen gedigen erfarenhet av underrättelsetjänst när hon sökte anställningen som underrättelsechef och av cv och personligt brev framgår det att hon inte hade någon erfarenhet av polisoperativ verksamhet.

När hon sökte anställningen som underrättelsechef var det sex och ett halvt år sedan hon arbetade med utredningar på ekoroteln i Polismyndigheten i Östergötland⁴¹. I sitt cv anger hon att hon varit *"sakkunnig ekonom"* vid ekoroteln. Det är också något som (E) uppgav när han avfärdade de uppgifter som hade publicerats om (A) i media under rubriken *"Polisen om Noa-tjänst: (A) uppfyllde kraven."*⁴²

Hon har dock aldrig haft titeln sakkunnig. Hon anställdes som ekonom och efter 1,5 år ändrades hennes befattning till utredare. Hon arbetade i rollen som utredare i ett år och hennes erfarenheter av att vara utredare begränsades till brott som handläggs på en ekorotel. I hennes cv påstods att hon *"Handledde, utbildade och bistod ekoutredare och i viss mån åklagare med specialistkompetens"* inom bland annat *"förundersökningsjuridik"*⁴³. Av hennes juridiska kandidatexamen framgår inte att hon skulle ha specialistkompetens inom förundersökningsjuridik, utan hon har precis som alla jurister genomfört en kurs i processrätt, där hon hade betyget BA. Hon påstod vidare i sitt cv att hon på egen hand handlade komplexa utredningar. Polismyndigheten har framfört att (A) varit *"förhørsledare i ett omfattande antal ärenden för tiden innan 2008"*⁴⁴ och att hon när hon sökte anställningen som underrättelsechef

³⁷ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 138–139, cv och personligt brev (A).

³⁸ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 197–199, personligt brev och cv (A) samt s. 339, förhör med (A).

³⁹ Forsberg & Törnquist, 2022. <https://www.svd.se/a/wAdK4o/linda-staaf-nadde-inte-bor-kraven-for-noa-tjansten-fick-jobbet-anda>. Ordet cv var i citatet skrivna med gemener.

⁴⁰ Se avsnittet *"Anställning vid ekoroteln..."* i bilaga 1. (länkar till bilagor finns efter länk till rapport www.polisforskning.se/publikationer).

⁴¹ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 198–199, cv (A).

⁴² Forsberg & Törnquist, 2022. <https://www.svd.se/a/wAdK4o/linda-staaf-nadde-inte-bor-kraven-for-noa-tjansten-fick-jobbet-anda>

⁴³ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 198, cv (A).

⁴⁴ A367.875/2021.

uppfyllde kravet på en gedigen erfarenhet av brottsutredning, underrättelsetjänst eller annan polisoperativ verksamhet⁴⁵.

Det fanns på nationell nivå en ovilja att bistå med material för att möjliggöra att ovanstående påstående skulle kunna kontrolleras, bland annat avslogs begäran att få reda på diarienummer på de ärenden hon hållit förhör i under den tidsperiod Polismyndigheten hänvisade till. En handläggare på den nationella avdelningen hävdade att: *”ett röjande av dessa uppgifter kan antas skada Polismyndighetens framtida verksamhet.”*⁴⁶ Det var ärenden som hade utretts för 14 år sedan eller mer. På vilket sätt ett röjande av de efterfrågade uppgifterna antogs kunna skada Polismyndighetens framtida verksamhet förklarades inte. Det visade sig senare när region Öst tog fram de efterfrågade uppgifterna att hon hållit korta förhör i 10 ärenden under den angivna perioden⁴⁷, vilket knappast kan definieras som ett omfattande antal ärenden som Polismyndigheten påstått. Hon har inte varit förundersökningsledare i något ärende eftersom hon saknade sådan kompetens och hon hade inte behörighet att arbeta i systemet DurTvå.

DurTvå är ett basalt system för att kunna ägna sig åt utredningsverksamhet. Det är i detta system som en utredare hanterar sina utredningar. Redan innan (A) började arbeta vid Polisen år 2006 var det detta system som utredare använde⁴⁸. (A) fick behörighet i till DurTvå först den 27 maj 2021. Det var sex år efter att hon anställts som underrättelsechef på Noa. Polismyndigheten har meddelat att: *”(A) har inte tidigare haft behörighet i DurTvå.”*⁴⁹ Hon saknade således behörighet i DurTvå när hon hade titeln utredare. Att hävda att en utredare har en gedigen erfarenhet av brottsutredning utan att ha behörighet i DurTvå är som om någon påstod sig vara en erfaren ryttare utan att ha haft tillgång till en häst.

Sammanfattningsvis är det orimligt att definiera att (A) hade gedigen erfarenhet av brottsutredning, underrättelsetjänst eller annan polisoperativ verksamhet när hon sökte anställning som underrättelsechef.

(E) har avfärdat slutsatsen om att (A) inte nådde upp till ovanstående krav⁵⁰, och i Polismyndighetens tidning *”Svensk polis”* presenterades en bild av (A):s erfarenheter som gjorde att det felaktigt gick att få uppfattningen att hon nådde upp till ovanstående krav:

”Men resan inom polisen började redan 2004. När hon var tingsnotarie vid Norrköpings tingsrätt fick hon erbjudandet att jobba som sakkunnig inom polisen med ekonomisk brottslighet, något hon gjorde under flera år.

*– Därefter var jag projektledare för ett samverkansprojekt mellan myndigheter mot kriminella mc-klubbar.”*⁵¹

Som tidigare påtalats började hon vid polisen först i februari 2006 och inte år 2004. Hon har aldrig haft titeln *”sakkunnig”* och arbetade inte med ekonomisk brottslighet *”under flera år”* som hävdas⁵². (A):s

⁴⁵ E-brev skickat från Polismyndigheten till journalist 14 december 2022; se även yttrande från (E) i media Forsberg & Törnquist, 2022. <https://www.svd.se/a/wAdK4o/linda-staaf-nadde-inte-bor-kraven-for-noa-tjansten-fick-jobbet-anda>

⁴⁶ A367.875/2021.

⁴⁷ A724.345/2021. Totalt hade hon hållit 20 förhör.

⁴⁸ DurTvå introducerades stegvis 1998/1999 och var helt infört år 2000 (A608.590/2023).

⁴⁹ A021.308/2022. E-brev januari 2022, svar punkt 1.

⁵⁰ Forsberg & Törnquist, 2022. <https://www.svd.se/a/wAdK4o/linda-staaf-nadde-inte-bor-kraven-for-noa-tjansten-fick-jobbet-anda>

⁵¹ Asplund Ådahl, 2021. <https://tidningensvenskpolis.se/arkiv/hallarsida-artiklar/2021/nr-4-2021/jag-ville-visa-att-vi-ar-offensiva/>

⁵² Se avsnittet *”Anställning vid ekoroteln...”* i bilaga 1. www.polisforskning.se/publikationer (länkar till bilagor finns efter länk till rapport).

utsaga i form av ett citat: *”Därefter var jag projektledare”* stämmer heller inte. De var ett deltidsuppdrag som genomfördes **samtidigt** som hon arbetade vid ekoroteln, där hennes roll kan beskrivas som mötesledare under enstaka möten med externa samverkanspartner⁵³.

Det andra bör-kravet var:

”Erfarenhet av att ha arbetat med internationella uppgifter i Sverige eller utomlands.”

Av cv och personligt brev framgår att (A) inte uppfyllde detta bör-krav när hon sökte anställning som underrättelsechef.

Det tredje bör-kravet var:

”Erfarenhet från arbete inom rättsväsendet.”

Av cv och personligt brev framgår att (A) uppfyllde detta bör-krav när hon sökte anställningen som underrättelsechef, men att hon även lämnade missvisande information om detta i sina ansökningshandlingar. I sitt personliga brev skrev hon: *”Som jurist har jag många års erfarenhet från domstol och polis.”* Hon har visserligen en juris kandidatexamen, men har inte varit anställd inom polisen som jurist utan som ekonom. Av cv och även av förhör under förundersökning framgår att hon inte har *”många års erfarenhet från domstol”* som hon påstått utan att det handlar om 1,5 års tjänstgöring i domstol som notarie⁵⁴. En notariatjänst innebär en anställning som beskrivs på följande sätt i Domstolsverkets information:

”En notarieanställning är inget vanligt jobb. Det praktiska arbetet under handledning varvas med både obligatoriska och frivilliga utbildningar.”⁵⁵

Hennes yttranden i cv och i andra sammanhang ger ibland sken av att hon haft en annan roll än tingsnotarie. I Polismyndighetens tidning *Svensk polis* uppgav hon visserligen att innan hon började inom polisen arbetade hon som notarie vid Norrköpings tingsrätt, men sedan framfördes i samma artikel att hon senare under en period var tjänstledig från polisen och *”jobbade vid Linköpings tingsrätt”*⁵⁶. De handlade dock om att hon återupptagit sin tingsrättsmeritering som avbrutits, även om det gick att få en annan uppfattning av andra yttranden. Vidare i en författarpresentation på det förlag där hon gett ut en bok uppgav (A) att:

”–Utöver polis är jag jurist och civilekonom, jag har läst juridik i USA och har suttit ting i två tingsrätter innan jag 2004 började arbeta vid Polismyndigheten där jag arbetat mot grov organiserad brottslighet i många år.”⁵⁷

⁵³ Två stycken personer som var involverade i projektet och som beskrivit hur de uppfattade (A):s uppdrag. En ytterligare person har uppgivit att (A) inte hade något med kriminalunderrättelsetjänstens arbete under projektet.

⁵⁴ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 339, förhör (A) samt s. 198–199, cv (A). Andra anställningar går inte att definiera som att de innebar erfarenhet från domstol (bl.a. har uppgifter efterfrågats från Östersunds tingsrätt huruvida (A) förekommit som *”juridiskt ombud”*). Inga träffar.

⁵⁵ Domstolsverket, 2023. <https://www.domstol.se/om-sveriges-domstolar/jobba-hos-oss/notarie/att-vara-notarie/arbete-som-notarie/>

⁵⁶ Asplund Ådahl, 2021. <https://tidningensvenskpolis.se/arkiv/hallarsida-artiklar/2021/nr-4-2021/jag-ville-visa-att-vi-ar-offensiva/>

⁵⁷ Jengel, 2021. <https://jengel.se/vara-forfattare/linda-h-staaf/> [2021-11-06] Fetstil och understrykning tillagd. När detta avsnitt skrevs var årtal borttaget från författarpresentationen, men det andra i hennes påstående var inte korrigerat. [2023-11-06]

Det är dessutom lätt att av hennes yttrande att få uppfattningen att hon utöver att vara jurist har läst juridik i USA, trots att det var kurser som ingick i hennes juristexamen. Hon gjorde på liknande sätt i sitt cv till ekonomidirektör där det av uppställningen såg ut som om hon utöver sin juristexamen läst affärsjuridik i USA⁵⁸ och presentationen av henne som nyanställd chef på Noa gav också detta intryck⁵⁹. När det gäller hennes erfarenheter av att arbeta i rättsväsendet så går det även i andra sammanhang att hitta exempel på att de verkliga erfarenheterna inte överensstämmer med den bild som ges. Inför en deckarfestival år 2019 påstods exempelvis i presentation av (A) att:

”Efter ett antal år som jurist och civilekonom inom rättsväsendet började hon 2004 arbeta vid polismyndigheten.”⁶⁰

Påståendet ”ett antal år” begränsade sig till ett års erfarenhet⁶¹.

Sammanfattningsvis uppfyllde (A) kravet om erfarenhet från arbete inom rättsväsendet, men hon har överdrivit sina erfarenheter.

Det fjärde bör-kravet var:

”Erfarenhet av chefskap på motsvarande nivå inom offentlig sektor.”

Som ekonomidirektör hade (A) ansvarat för verksamheten ekonomi- och intern service som bestod av två organisationsenheter (en sektion och en grupp) med totalt cirka 35 medarbetare⁶². Den nya anställningen innebar att hon blev chef för det som tidigare ingick i kriminalunderrättelsetjänsten på nationell nivå, men också för finanspolisen och för det nationella underrättelsecentrumet⁶³. Organisatoriskt och personalmässigt var det ett betydligt mer omfattande chefskap, vilket också kan avläsas i den stora löneökning som blev följden av (A):s byte av chefstjänst.

I sin nya chefsroll skulle hon få titeln polismästare och få nationellt ansvar för en central verksamhetsgren inom en statlig myndighet. En grundläggande tanke inom Polismyndigheten är att polisarbetet ska vara ”underrättelselett”⁶⁴ och chefen för underrättelseverksamheten har därför en central och styrande roll i polisverksamheten. Vidare angavs att det i underrättelsechefens uppgift ingick att vara polischef i beredskap, vilket innefattar beslut på nationell chefsnivå i avsevärt fler och mer omfattande frågor jämfört med ett chefskap som ekonomidirektör i ett län eller en region.

När hon var ekonomidirektör var hon på den fjärde nivån av chefer inom svensk polis (hade tre chefsnivåer över sig: rikspolischef, länspolismästare och avdelningschef⁶⁵). I den nya rollen som underrättelsechef hamnade hon på den tredje nivån av chefer (hade två chefsnivåer över sig: rikspolischef och avdelningschef på Noa, tillika biträdande rikspolischef).

⁵⁸ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 138, cv (A).

⁵⁹ Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 135, (B):s nya gäng: ”(A) har examen både i juridik och ekonomi. Hon har **även** studerat juridik i USA” (egen markering fetstil).

⁶⁰ Svenska deckarfestivalen, 2023. <https://www.svenskadeckarfestivalen.se/2019/10/02/linda-h-staaf/>

⁶¹ Se (A):s cv i SU Dnr 0150-K336-22.

⁶² Se Förundersökningsprotokoll SU Dnr 0150-K336-22, s. 138, cv (A) samt organisationskiss, bilaga 2 c, A513.990/2021.

⁶³ Ju 2012:16/2013/26.

⁶⁴ Se t.ex. Polismyndigheten 2023.

⁶⁵ Framgår av organisationskiss, bilaga 2 c, A513.990/2021.

Sammanfattningsvis uppfyllde hon inte bör-kravet om erfarenhet av chefskap på motsvarande nivå inom offentlig sektor när ansökningstiden för underrättelsechefstjänsten gick ut.⁶⁶

Polismyndigheten genom polismästare (E) avfärdade slutsatsen om att (A) inte nådde upp till kraven vid utlysningen. Han menade att (A) nådde upp till dessa krav redan när tjänsten "utlystes våren 2014" och framförde:

"Som underrättelsechef för Noa är (A) på den tredje nivån av chefer inom svensk polis. Tidigare var hon ekonomidirektör vid polismyndigheten i Östergötland och därefter i några månader ekonomidirektör för Region Öst.

– Det är samma ledarskapsnivå."

(A) fick en interimsbefattning som **tillförordnad** ekonomidirektör i väntan på att en ekonomichef skulle utses. Befattningen ekonomidirektör på regionnivå inrättades inte i den nya myndigheten. Hon sökte tjänsten som ekonomichef för region Öst, men en annan person fick anställningen⁶⁷. Hon hann inte vara tillförordnad ekonomichef i "några månader" som påstås utan i nio veckor innan hon tillträdde som underrättelsechef⁶⁸. Dessutom var hennes korta tjänstgöring som tillförordnad ekonomidirektör ointressant i sammanhanget eftersom det var efter ansökningstidens slut. (E):s påstående att (A) nådde upp till dessa krav redan när tjänsten utlystes våren 2014 var felaktigt. Påståendet "Det är samma ledarskapsnivå" gällde inte rollen som ekonomidirektör och det var det enda chefsuppdraget (A) haft under sin yrkeskarriär innan ansökningstiden för underrättelsechefstjänsten på Noa gick ut.

När en myndighet går ut med en dementi och hävdar att media kommit med felaktiga uppgifter och sedan lämnar något som framställs som fakta, kan den information som myndigheten presenterar uppfattas som tillförlitlig. Det är naturligt eftersom information från en myndighet enligt regeringsformen ska vara saklig och objektiv. På X (Twitter) framförde den medieredaktion som publicerat uppgifterna att: "**(A) nådde inte "bör"-kraven när tjänsten utlystes**"⁶⁹ och att man kartlagt turerna kring toppjobbet på Noa, där artikeln fick rubriken: "Nådde inte "bör"-kraven – gavs ändå toppjobbet". Efter Polismyndighetens kritik och redovisning av "fakta" ändrades rubriken till: "Polisen om NOA-tjänst: '(A) uppfyllde kraven'"⁷⁰.

Kunskaper

Det fanns ett ska-krav att ha en:

"Akademisk examen (relevant för befattningen) och/eller polisexamen."

⁶⁶ En månad efter att ansökningstiden gått ut och urvalsprocessen påbörjats tillträdde hon som tillförordnad ekonomichef i region Öst i den nya myndigheten. När det formella beslutet fattades att hon skulle bli underrättelsechef hade hon haft den tillförordnade rollen i sex veckor och organisationen var under uppstart. I och med att hon var placerad i en region men formellt tillhörde en annan avdelning hade hon dock dubbla chefshierarkier att ta hänsyn till, vilket inte var fallet som underrättelsechef på Noa där hennes nya chef var biträdande rikspolischef.

⁶⁷ Se avsnitt "(A) får anställning som underrättelsechef för svensk polis" i bilaga 1.

www.polisforskning.se/publikationer

⁶⁸ Påbörjade sin anställning som Noa-chef 2 mars 2015.

⁶⁹ SvD, 2022. <https://twitter.com/SvD/status/1602416306753572891>

⁷⁰ Medieombudsmannen, 2023. <https://medieombudsmannen.se/beslut/svenska-dagbladet-kländras-for-rapportering-om-linda-staaf/>

Wilken akademisk examen som ansågs som relevant för befattningen preciserades inte. Av ansökningstexten går det att dra slutsatsen att det var viktigt att ha kunskap om strategisk och operativ underrättelseverksamhet. (A) hade ingen polisexamen, men enligt Polismyndigheten var hennes akademiska examen relevant för befattningen⁷¹. I hennes examen ingick inga kurser med någon koppling till strategisk och operativ underrättelseverksamhet, men en juristexamen innehåller kurser som kan vara relevanta för en hög polischef för att bedöma juridiska frågor.

Det fanns också ett bör-krav att ha genomgått:

”Chefs- och ledarskapsutbildning för strategisk nivå.”

(A) nådde inte upp till detta krav när hon sökte anställning som underrättelsechef.

Går att ifrågasätta att (A) gick vidare till intervjuer och tester

Bedömningen av de sökandes erfarenheter och kunskaper avgjorde om de skulle gå vidare till intervjuer och tester. (A) gick vidare till intervjuer och tester och Polismyndigheten har hävdad att hon nådde upp till samtliga ska-krav och tre av fem bör-krav⁷², vilket motsägs av de uppgifter som presenteras ovan. I tabellen nedan görs en sammanställning av vad som framgått i denna bilaga beträffande vilka uppställda krav som (A) uppnådde när hon sökte tjänsten som underrättelsechef:

Tabell 2. Sammanställning av vilka uppställda krav som (A) nådde upp till när hon sökte tjänsten som underrättelsechef⁷³

Ska-krav	Uppnådde uppställda krav
<i>”Minst ett par års erfarenhet av att driva och leda i en komplex organisation genom och tillsammans med andra chefer.”</i>	X
<i>”Ett par års erfarenhet av att, med goda resultat, ha arbetat mål- och resultatinkänt för såväl hela verksamhetsuppdraget som det egna ansvarsområdet.”</i>	
<i>”Erfarenhet av att framgångsrikt leda större förändrings- och utvecklingsarbete.”</i>	
<i>”Ingått i ledningsgrupp på strategisk nivå.”</i>	X
<i>”Akademisk examen (relevant för befattningen) och/eller polisexamen.”</i>	X
Bör-krav	
<i>”Gedigen erfarenhet av brottsutredning, underrättelsetjänst eller annan polisoperativ verksamhet.”</i>	
<i>”Erfarenhet av att ha arbetat med internationella uppgifter i Sverige eller utomlands.”</i>	
<i>”Erfarenhet från arbete inom rättsväsendet.”</i>	X
<i>”Erfarenhet av chefskap på motsvarande nivå inom offentlig sektor.”</i>	
<i>”Chefs- och ledarskapsutbildning för strategisk nivå.”</i>	

⁷¹ E-post från Polismyndigheten, december 2022; se även yttranden av (E) i Forsberg & Törnquist, 2022.

<https://www.svd.se/a/wAdK4o/linda-staaf-nadde-inte-bor-kraven-for-noa-tjansten-fick-jobbet-anda>

⁷² E-post från Polismyndigheten, december 2022; se även yttranden av (E) i Forsberg & Törnquist, 2022.

<https://www.svd.se/a/wAdK4o/linda-staaf-nadde-inte-bor-kraven-for-noa-tjansten-fick-jobbet-anda>

⁷³ För en förklaring till redovisningen av huruvida (A) nådde upp till de uppställda kraven se text ovan i bilagan.

Hur hon kunde gå vidare i rekryteringsprocessen framför andra som utifrån sitt cv i högre grad uppnådde de uppsatta ska-kraven och bör-kraven är oklart. Inga handlingar finns arkiverade som kan förklara detta.

Förmågor

Det var intervjuer och tester som låg till grund för bedömningen av de sökandes förmågor. Huruvida (A) uppfyllde de uppställda kraven på **förmågor** är **inte möjligt att granska** genom att ta del av testresultat och resultat från intervjuer eftersom dessa handlingar inte har arkiverats. Det går dock att konstatera att flera av de förmågor som anges som krav, till exempel *"God självkänedom och förståelse för hur det egna agerandet kan påverka och uppfattas av omgivningen"* och *"Hög överensstämmelse mellan ord och handling"* inte styrks av det som framkommer om hennes erfarenheter och om hur hon agerat i detta ärende och i andra sammanhang.

Övrigt

Krav om:

"svenskt medborgaskap".

(A) uppfyllde detta krav när hon sökte anställning som underrättelsechef.